

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๘๐๕.๑/ ม ๑๐๗

กคค. ๗1
วันที่ ๒๖ ก.พ. ๖๒
เวลา ๑๖.๑๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส30714 กคค.
รับที่ : ๕2805/62
วันที่ : 26 ก.พ. 62 เวลา : 15:40

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การปรับปรุงหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๑๐๐๕๕ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๒
๓. ร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การปรับปรุงหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ โดยที่เรื่องนี้เข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตาม (๖) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ รับทราบและเห็นชอบผลการประชุมคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ในเรื่องหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายกอร์ปศักดิ์ สภาวสุ) ประธานกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจเสนอ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

หลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี ๒๕๕๒ ที่รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติในปัจจุบันเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ ในข้อ ๑ ดังนั้น การทบทวนหลักการและแนวทางดังกล่าวจึงเข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตาม (๖)

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจที่สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจตามมาตรฐานสากลในปัจจุบัน กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรนำเสนอร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

/ ๔. สาระสำคัญ ...

๔. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๔.๑ การดำเนินการที่ผ่านมา

๔.๑.๑ รัฐวิสาหกิจได้ถือปฏิบัติตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี ๒๕๕๒ สำหรับการกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม เนื่องจากหลักการและแนวทางเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจตามมาตรฐานสากลและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) จึงได้จัดทำโครงการการปรับปรุงหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ เพื่อยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในปัจจุบัน โดย สคร. ได้จัดจ้างบริษัท ดีลรอยท์ ทัช โธมัส ไซยศ ที่ปรึกษา จำกัด เป็นที่ปรึกษาโครงการดังกล่าว

๔.๑.๒ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในรัฐวิสาหกิจ (คณะอนุกรรมการฯ) ตามคำสั่ง คนร. ที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและพัฒนาระบบธรรมาภิบาลในรัฐวิสาหกิจ สั่ง ณ วันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมีนายพี สุจริตกุล เลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เป็นประธานอนุกรรมการ และมีประธานกรรมการสมาคมส่งเสริมสถาบัน กรรมการบริษัทไทยและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ธนาคารโลก สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) ร่วมเป็นอนุกรรมการ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบกำกับดูแลและธรรมาภิบาลของรัฐวิสาหกิจและปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบการกำกับดูแลและธรรมาภิบาลของรัฐวิสาหกิจ

๔.๑.๓ สคร. ได้นำเสนอการปรับปรุงหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจต่อคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาจัดทำร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... โดยได้เทียบเคียงจากหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากลของรัฐวิสาหกิจ และของบริษัทเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ๑) OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises ๒๐๑๕ EDITION จัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)) ๒) Corporate Governance of State-Owned Enterprises (๒๐๑๔) จัดทำโดยธนาคารโลก (World Bank) ๓) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๖๐ จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และ ๔) หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๕๕ จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และได้เข้าสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจเพื่อรับฟังข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ สคร. ได้จัดสัมมนาในหัวข้อหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

๔.๑.๔ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ คณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการฯ นำเสนอร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ต่อ คนร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๑.๕ คนร. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ ได้มีมติ เห็นชอบร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ตามที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอ และมอบหมายให้ สคร. ในฐานะสำนักงานเลขานุการ คนร. นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้เป็นหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีของรัฐวิสาหกิจแทนหลักการ และแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี ๒๕๕๒ ต่อไป รวมทั้งมอบหมายให้ สคร. จัดทำคู่มือปฏิบัติสำหรับ หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... เพื่อให้รัฐวิสาหกิจนำไปใช้ในการกำกับดูแล กิจการต่อไป

๔.๒ ร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

ร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ตามที่ คนร. ได้เห็นชอบแบ่งเป็น ๙ หมวด โดยมีหลักการและสรุปแนวทางที่สำคัญดังนี้

หมวดที่ ๑ บทบาทของภาครัฐ

หลักการ

ภาครัฐควรมีการกำหนดหลักการและแนวทางของหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ โดยภาครัฐควรมีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลที่ดีในการกำกับดูแล รวมถึงภาครัฐควรมีส่วนในการกำหนดนโยบายและทิศทางในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ โดยไม่เข้าไปแทรกแซงการบริหารงาน ประจำ แต่ยังคงมีการติดตามและกำกับให้รัฐวิสาหกิจดำเนินตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กร

สรุปแนวทางที่สำคัญ

- ภาครัฐควรพิจารณาแยกบทบาทหน้าที่ของภาครัฐในการกำหนดนโยบาย (Policy Maker) การกำกับดูแล (Regulator) การดำเนินการ (Operator) และเจ้าของ (Owner) ออกจากกันให้ชัดเจน
- ภาครัฐควรมีการรับภาระการชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้จากนโยบาย ที่ให้รัฐวิสาหกิจดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ
- ภาครัฐควรมีหน้าที่กำกับดูแลและติดตามให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามพันธกิจ และวัตถุประสงค์ของรัฐวิสาหกิจ โดยไม่ควรเข้าไปแทรกแซงการบริหารงาน
- ภาครัฐในฐานะเจ้าของควรร่วมประชุมในที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นและทำหน้าที่โดยชอบ ผ่านการออกเสียงลงมติ

หมวดที่ ๒ สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

หลักการ

ผู้ถือหุ้นทุกรายถือเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจ มีสิทธิพื้นฐานเท่าเทียมกันทุกประการ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ถือหุ้นสามารถแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนตน และมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญโดยการออกเสียงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นจึงควรมีสิทธิได้รับข้อมูล อย่างถูกต้อง เพียงพอ และทันเวลาต่อการตัดสินใจ ดังนั้น คณะกรรมการต้องให้ความสำคัญในสิทธิของผู้ถือหุ้น และปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้น

สรุปแนวทางที่สำคัญ

๑) การจัดประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรเสนอเรื่องสำคัญและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงควรจัดทำข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อ การใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิอย่างเท่าเทียมกัน

๒) การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้น

- ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีหน้าที่ดูแลให้การประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- กรรมการ ผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับสูง และประธานคณะกรรมการต่างๆ ควรเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น
- คณะกรรมการควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามใดๆ ต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- คณะกรรมการควรสนับสนุนให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุม และเปิดเผยผลการลงคะแนน พร้อมทั้งบันทึกไว้ในรายงานการประชุม

๓) การจัดทำรายงานการประชุมและการเปิดเผยมติการประชุมผู้ถือหุ้น

- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจเปิดเผยมติและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ถูกต้องครบถ้วน

หมวดที่ ๓ คณะกรรมการ

หลักการ

คณะกรรมการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตามพันธกิจ วัตถุประสงค์ และนโยบายของภาครัฐ คณะกรรมการควรปฏิบัติงานตามหลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duty) และดูแลให้กรรมการ ฝ่ายจัดการ ตลอดจนพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบระมัดระวัง (Duty of Care) และซื่อสัตย์ต่อองค์กร (Duty of Loyalty) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคณะกรรมการควรมีองค์ประกอบทางความรู้ความสามารถที่เหมาะสม และควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ รวมถึงกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุพันธกิจ วัตถุประสงค์ และนโยบายของภาครัฐ

สรุปแนวทางที่สำคัญ

๑) โครงสร้างคณะกรรมการและการสรรหากรรมการ

๑.๑) โครงสร้างคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรทบทวนจำนวนของกรรมการในคณะกรรมการให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และให้มีกรรมการที่เป็นอิสระอย่างน้อยจำนวน ๑ ใน ๓ ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- คณะกรรมการควรประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณลักษณะเฉพาะด้านที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยกรรมการควรดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจไม่เกิน ๓ แห่งในเวลาเดียวกัน และไม่ควรประกอบกิจการหรือดำรงตำแหน่งกรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานในกิจการอันเป็นการแข่งขันกับรัฐวิสาหกิจ รวมถึงไม่ควรดำรงตำแหน่งในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการ (Regulator) ของรัฐวิสาหกิจนั้น

- ประธานกรรมการควรเป็นกรรมการที่เป็นอิสระ เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น และอดีตผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจควรพ้นจากตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจแล้วอย่างน้อย ๒ ปี ก่อนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น

๑.๒) การสรรหากรรมการ

- คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะอนุกรรมการสรรหาเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการให้เป็นไปอย่างเหมาะสม รวมถึงบทบาทหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการอย่างสม่ำเสมอ

๒) การดำเนินงานของคณะกรรมการ

๒.๑) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรเข้าใจบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบในฐานะผู้นำให้รัฐวิสาหกิจบรรลุพันธกิจและวัตถุประสงค์ และทำหน้าที่กำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจมีการบริหารงานที่ดี

- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตลอดจนนโยบายการดำเนินงานที่ได้กำหนดไว้

- คณะกรรมการควรปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของรัฐวิสาหกิจเป็นที่ตั้ง และไม่ควรกระทำการใดๆ ที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งของผลประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจ

- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจมีนโยบายและวิธีปฏิบัติในการรักษาความลับ การรักษาความน่าเชื่อถือ ความพร้อมใช้ของข้อมูล

- คณะกรรมการควรกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการให้ชัดเจน

๒.๒) การประชุมคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรประชุมทุกเดือนและควรได้รับเอกสารประกอบการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อย ๕ วันทำการก่อนวันประชุม โดยกรรมการควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ของจำนวนการประชุมคณะกรรมการทั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี

- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการที่มีความขัดแย้งของผลประโยชน์งดเว้นจากการมีส่วนร่วมในการพิจารณาการระงับการประชุมนั้น

- คณะกรรมการควรดูแลให้มีระบบการบันทึกรายงานการประชุมให้รายงานการประชุมมีความถูกต้องและครบถ้วน

๒.๓) การพัฒนาคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่ได้รับคำแนะนำและมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่

- คณะกรรมการควรได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นปัจจุบันและควรได้รับการพัฒนาศักยภาพและความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่

๒.๔) การกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการ

- คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ในการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โปร่งใส และเป็นธรรม

- คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์ในการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการและค่าตอบแทนของกรรมการในรายงานประจำปีของรัฐวิสาหกิจ

/ ๒.๕) การดำเนินงาน ...

๒.๕) การดำเนินงานเกี่ยวกับผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารระดับสูง และพนักงาน

- คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะอนุกรรมการสรรหาผู้บริหารสูงสุดเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด
- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้ผู้บริหารสูงสุดจัดให้มีโครงสร้างผู้บริหารระดับสูง ขอบเขตงาน และคุณสมบัติผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม
- คณะกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงานของผู้บริหารสูงสุด และติดตามให้ผู้บริหารสูงสุดประเมินผู้บริหารระดับสูงอื่นๆ ให้สอดคล้องด้วย
- คณะกรรมการควรให้คณะอนุกรรมการพิจารณาคำตอบแทนพิจารณาโครงสร้างคำตอบแทนของฝ่ายจัดการและพนักงาน และควรมีการทบทวนความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

๓) การประเมินผลคณะกรรมการ

- คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งแบบรายคณะและรายบุคคล อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
- คณะกรรมการควรนำผลการประเมินคณะกรรมการไปใช้ในการประกอบการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบคณะกรรมการและการดำรงตำแหน่งของกรรมการในวาระถัดไป

หมวดที่ ๔ บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ

ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มมีความสำคัญในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ดังนั้น คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่มีกับผู้มีส่วนได้เสีย และกำกับดูแลให้มีกลไกและการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการดำเนินงาน และไม่ควรกระทำการใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้น

สรุปแนวทางที่สำคัญ

- คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียให้ชัดเจน และควรระบุความสำคัญของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อกำกับดูแลได้อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม
- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการพัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ

คณะกรรมการมีหน้าที่กำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานขององค์กรที่คำนึงถึงการดำเนินงานอย่างยั่งยืน มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการทำงาน การให้บริการ และการบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

สรุปแนวทางที่สำคัญ

- คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่คำนึงถึงการดำเนินงานอย่างยั่งยืน มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการสร้างนวัตกรรมและนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการทำงาน การให้บริการและการบริหารจัดการภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

หมวดที่ ๖ การเปิดเผยข้อมูล

หลักการ

คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจและผู้มีส่วนได้เสียกลุ่มต่างๆ อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม และคณะกรรมการควรดูแลช่องทางการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

สรุปแนวทางที่สำคัญ

- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกระบวนการการจัดทำข้อมูลที่สำคัญของรัฐวิสาหกิจและกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญได้อย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลผ่านทางช่องทางต่างๆ ที่เข้าถึงได้อย่างสะดวก

หมวดที่ ๗ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

หลักการ

ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจทำให้แผนงานหรือการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจไม่บรรลุตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กร โดยการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมจะสามารถป้องกันหรือลดโอกาสที่เกิดผลเสียหายจากความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้น คณะกรรมการจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน เพื่อให้สามารถกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจให้มีการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สรุปแนวทางที่สำคัญ

๑) การบริหารความเสี่ยง

- คณะกรรมการควรมีความรู้ความเข้าใจในความเสี่ยงที่สำคัญของรัฐวิสาหกิจและการบริหารความเสี่ยง และควรพิจารณากำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงและจัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยง
- คณะกรรมการควรจัดให้มีคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงและหน่วยงานที่มีหน้าที่ประเมินและกำกับดูแลความเสี่ยง

๒) การควบคุมภายใน

๒.๑) การกำกับดูแลการควบคุมภายใน

- คณะกรรมการควรมีความรู้ ความเข้าใจถึงความสำคัญของการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายใน
- คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ รวมถึงกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีบุคคลหรือหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน

๒.๒) นโยบายการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชัน

- คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันที่ชัดเจน และสื่อสารให้บุคลากรทุกระดับในรัฐวิสาหกิจได้รับทราบ

หมวดที่ ๘ จรรยาบรรณ

หลักการ

คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องของจรรยาบรรณและกำกับดูแลให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรัฐวิสาหกิจทุกคนยึดถือและปฏิบัติให้สอดคล้องและอยู่ในทิศทางเดียวกัน รวมถึงจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเมื่อพบเห็นการประพฤติปฏิบัติที่มีจรรยาบรรณหรือไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติ

สรุปแนวทางที่สำคัญ

- คณะกรรมการควรกำหนดแนวปฏิบัติด้านจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ และควรดูแลให้เรื่องจรรยาบรรณเป็นเรื่องที่กรรมการ ฝ่ายจัดการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจทุกคนยึดถือและปฏิบัติ

- คณะกรรมการควรกำหนดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน และมีมาตรการในการตรวจสอบและคุ้มครองผู้ที่ร้องเรียนอย่างเหมาะสม

หมวดที่ ๙ การติดตามผลการดำเนินงาน

หลักการ

ภาครัฐในฐานะเจ้าของควรหารือกับคณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และควรจัดให้มีผู้ประเมินผลการดำเนินงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีความเข้าใจในเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อีกทั้งติดตามให้รัฐวิสาหกิจนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยคณะกรรมการมีบทบาทในการกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตกลงไว้ในข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงาน

สรุปแนวทางที่สำคัญ

- คณะกรรมการควรหารือร่วมกับภาครัฐในฐานะเจ้าของในการจัดทำข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน รวมถึงควรกำกับดูแลให้มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

- คณะกรรมการควรเผยแพร่ผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมายตามข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานให้กับผู้มีส่วนได้เสียได้รับทราบ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการนำหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ไปปรับใช้ตามที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการและสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

เพื่อยกระดับการกำกับดูแลกิจการที่ดีของรัฐวิสาหกิจให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจในปัจจุบัน ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความโปร่งใส กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

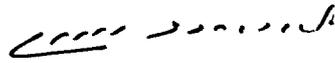
๕.๑ เห็นชอบร่างหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... เพื่อใช้แทนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ ปี ๒๕๕๒ โดยให้รัฐวิสาหกิจ รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจเป็นการทั่วไป นำหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. .... ไปปฏิบัติและนำไปใช้กับบริษัทย่อยของรัฐวิสาหกิจด้วย

๕.๒ มอบหมายให้ สคร. กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....

๕.๓ ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ ในเรื่องหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักนโยบายและแผนรัฐวิสาหกิจ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๕๘๘๐-๗ ต่อ ๓๑๖๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๙ ๘๕๔๗

E-mail : apirat_s@sepo.go.th